

Sygn. akt V KK 158/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **M. S.**

o wydanie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535§5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 11 maja 2022r.

kasacji obrońcy skazanego

wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 października 2021r., sygn. akt II AKa [...],

utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Okręgowego w P.

z dnia 30 czerwca 2021r., sygn. akt III K [...]

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...] w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 30 czerwca 2021r., wydanym w sprawie o sygn. akt III K 40/21, Sąd Okręgowy w P. orzekł o połączeniu, na podstawie art. 85 k.k. i art. 86§1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 czerwca 2020r. kary łącznej roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 26 lutego 2015r., sygn. akt IV K 137/10, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 5 lipca 2016r., sygn. akt II AKa 242/15 oraz kary roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 15 lutego 2016r., sygn. akt IV K 696/12 i wymierzył M. S. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 572 k.p.k. Sąd umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym skazania wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 28 grudnia 2017r. w sprawie o sygn. akt III K 2/16, na karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto Sąd orzekł o kosztach postępowania.

Orzeczenie to zostało zaskarżone apelacją obrońcy skazanego, w której podniesiono zarzut „naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez niezastosowanie art. 92 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k., skutkujące niepołączeniem w wydanym wyroku łącznym wyroku Sądu Okręgowego w P. o sygn. akt III K 2/16, podczas gdy przedmiotowy wyrok został wydany w dniu 28 grudnia 2017r., a czyny popełniane zostały w okresie od 2010r. do 2011r.” oraz, alternatywnie, zarzut rażącej niewspółmierności kary łącznej, wynikającej z niezastosowania przy łączeniu kar zasady zbliżonej do pełnej absorpcji.

Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 12 października 2021r., sygn. akt II AKa [...], utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego, zarzucając w niej „rażące naruszenie prawa poprzez uznanie przez Sąd Apelacyjny, że art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r. poz. 396) wyklucza zastosowanie art. 4§1 k.k., podczas orzekania w przedmiocie kary łącznej na podstawie wyroków Sądu, które uprawomocniły się po dniu 30 czerwca 2015r., co doprowadziło do niezastosowania przez Sąd art. 92 k.k. w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015r. i niepołączenia wyroku już wykonanego z innymi wyrokami, w sytuacji, gdy kara łączna jest instytucją prawa karnego materialnego

i w związku z tym należy stosować podczas jej orzekania reguły intertemporalne zawarte w art. 4§1 k.k., co ma istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, bowiem przestępstwa, za które został skazany M. S., zostały przez niego popełnione przed dniem 1 lipca 2015r., a zatem, stosując regulację art. 4§1 k.k. w zw. z art. 92 k.k. (w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015r.), Sąd winien połączyć wszystkie wyroki, nawet te wykonane”.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...].

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w P. wniósł o oddalenie kasacji obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna w stopniu wymaganym przez art. 535§5 k.p.k.

Rozpoznając postawiony w apelacji zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 92 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k., Sąd Apelacyjny co prawda dokonał kontroli instancyjnej zapadłego orzeczenia, jednakże uczynił to w sposób częściowo nieprawidłowy, czym rażąco naruszył art. 433§2 k.p.k.

Zasadnie Sąd Apelacyjny uznał, że brak było w przedmiotowej sprawie podstaw do stosowania przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 24 czerwca 2020r., tj. znowelizowanych ustawą z dnia 19 czerwca 2020r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. z 2020r., poz. 1086).

Błędne natomiast było stanowisko Sądu Odwoławczego, w którym wyraził pogląd, że nie było możliwe stosowanie w przedmiotowej sprawie przepisów Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015r.

W istocie, zgodnie z art. 19 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 20 marca 2015r., poz. 396) przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu nadanym tą ustawą nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu jej wejścia w życie. Jednakże, mimo przywołania stosownego orzecznictwa Sąd przeoczył, że przepis ten wyłącza stosowanie art. 4§1 k.k. wyłącznie

wtedy, gdy **wszystkie** kary objęte postępowaniem o wydanie wyroku łącznego zostały prawomocnie orzeczone do dnia 30 czerwca 2015r. W sytuacji natomiast, gdy **choćby jeden** wyrok uprawomocnił się po dniu 30 czerwca 2015r. – przepis art. 4§1 k.k. będzie mieć zastosowanie (*vide*: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2018r., sygn. akt IV KK 535/18, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2017r., sygn. akt II KK 347/16, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2018r., sygn. akt IV KK 137/18).

Odnosząc powyższe do okoliczności przedmiotowej sprawy należy zwrócić uwagę, że wszystkie zapadłe wobec skazanego M. S. orzeczenia uprawomocniły się po dniu 30 czerwca 2015r. (wyrok w sprawie IV K 137/10 w dniu 5 lipca 2016r., wyrok w sprawie IV K 696/12 w dniu 19 lipca 2016r., zaś wyrok w sprawie III K 2/16 w dniu 28 marca 2018r.). Wobec zaś tego, że popełnił on czyny odpowiednio w latach 2006 (sprawa IV K 137/10), 2009 (sprawa IV K 696/12) i 2010-2011 (sprawa III K 2/16), Sąd rozpoznając sprawę w przedmiocie wydania wyroku łącznego, powinien był rozważyć jego sytuację prawnokarną przez pryzmat reguł intertemporalnych sformułowanych w art. 4§1 k.k. Jednocześnie omówione uchybienie bezsprzecznie miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku, skoro przy zastosowaniu przepisów obowiązujących po dniu 30 czerwca 2015r. łącznie mogło nastąpić wyłącznie w stosunku do kar wymierzonych w sprawach o sygn. akt IV K 137/10 i IV K 696/12 (co też uczyniono), zaś gdyby zastosowano przepisy obowiązujące przed tą datą, umożliwiłoby to połączenie kar wymierzonych we wszystkich wyrokach, którymi skazano M. S., a zatem także w sprawie III K 2/16.

W tym stanie rzeczy kasację należało uznać za oczywiście zasadną, uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W ponowionym postępowaniu Sąd winien uwzględnić poczynione powyżej uwagi.

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

